

Előszó

A Balkán-félszigeten végzett vizsgálataim összegző bemutatását tűztem ki céloomul, a domborzati kérdésekkel nyitva a sort, aminek munkásságom és időm jelentősebb részét szenteltem. Időközben kitört a háború és hasznosabbnak mutatkozott az emberföldrajzi kutatások eredményeinek bemutatása a maga teljességében, amire külön okot szolgáltatott 1916. évi meghívásom a Sorbonne-ra, ahol elsősorban emberföldrajzi és etnográfiai jellegű előadások megtartására kértek fel. Az előadások anyaga az 1918 májusában megjelent, *La Péninsule Balkanique, Géographie humaine* című könyvben olvasható.

Szerbiába visszatérve tudomást szereztem arról, hogy könyvem első felét Borivoje Drobnjakovič professor, a belgrádi Néprajzi Múzeum teremőre (custos) már lefordította. A sok figyelemmel és lelkiismerettel végzett fordítás láttán meggyőződtem arról, mennyire nehéz feladat fordításban visszaadni az eredeti mű árnyalt gondolatait. Világossá vált számomra, hogy olvasóközönségünk számára némely részeket tovább kell bővíteni, az anyagot vázlatokkal és fényképekkel szükséges gazdagítani. Az alkotást tehát utómunkának vetettük alá, és kibővítettük. Ennek során Drobnjakovič úr fordítása kiindulópontként szolgált, de ezt is módosítottuk, az első ívek némelyikét kivéve, melyek az eredeti francia mű pontos fordításaként szerepelnek a könyvben.

Az Önök kezében levő könyv nem a francia eredeti teljes fordítása, csak *A földrajzi környezet és az ember* című munka első része. *A Délszlávok lelkialkata és társadalmi típusai* című részek a későbbiek során jelennek meg. A felsorolt változtatások miatt az első rész nyolc-kilenc ívvel terjedelmesebb az eredetinel. A második kötet is terjedelmesebb lesz nemcsak a pannon és alpesi lelki típus körében végzett kutatások eredményeinek közzététele, de az említett tájak domborzati és településszerkezeti sajátosságainak bemutatása miatt is, melyek sokban eltérnek a Balkán-félszigeten és a Karszton tapasztaltaktól.

Ezzel lezártnak tekintem a francia eredetivel történő összevetést, aminek menetét, sorrendjét megtartottuk.

Nem állt szándékomban az egyes országokban történő kutatásaim és tanulmányútjaim során tett emberföldrajzi és etnográfiai észrevételeimet e helyütt kifejteni, hanem emberföldrajzi koncepcióm bemutatására vállalkoztam. Ez teljességében a második könyv megjelenésekor válik láthatóvá, addig az érdeklődő szakmabeliek a francia eredetiből meríthetnek.

Belgrád, 1922 augusztusa

Jovan Cvijić

